

In depot – Uit depot

Paulien de Roever

Inleiding

Op de hoek van de Westerbinnensingel en de Verlengde Visserstraat staat een monumentaal pand, dat in 1891 in neorenaissancestijl is gebouwd (de oude Westerbewaarschool). Hier heeft zich de Stichting Monument & Materiaal gehuisvest. Deze stichting, opgericht in 1983, verzamelt en restaureert oud bouw-materiaal. Daarnaast vinden onderzoeken plaats, die te maken hebben met archeologie en bouwhistorie.

Het is allemaal begonnen toen vijf Groningers in de jaren '80 elkaar telkens weer tegenkwamen bij slooppanden. Zij zagen dan met lede ogen aan, hoe historisch, onvervangbaar materiaal zo maar in de afvalcontainers werd gegooid. Zij redden wat er te redden viel en haalden de stukken er weer uit en verzamelden daarbij ook nog archeologische vondsten op de bouwplaatsen. Door deze steeds groeiende collectie rees de vraag wat zij hiermee moesten doen.

Ze gingen met de Gemeente Groningen in onderhandeling en op basis van de Monumentennota '82 was de Gemeente hun gelukkig goed gezind. Een stichting werd opgericht en de oude brandweerloods aan de Coehoornsingel bleek voor opslag van het materiaal geschikt te zijn. Deze ruimte werd al snel te klein en men verhuisde naar een oud koetshuis in de Lutkenieuwstraat. Ook in dit onderkomen ontstonden chaotische taferelen wegens ruimtegebrek, totdat 'definitief' een ruimer onderkomen werd gevonden in de oude Westerbewaarschool.

Het bouwmetaal

Er bestaat nu een nauw samenwerkingsverband tussen de Gemeente Groningen en de Stichting Monument & Materiaal. Een team van vrijwilligers, later aangevuld met werknemers via de WIW-regeling, houdt zich actief bezig met het verzamelen van materiaal. Zij verwijderen het door sloop bruikbaar bouwmetaal zelf of krijgen dit door bedrijven en particulieren aangeboden. Daarna wordt gekeken of het materiaal mogelijk hersteld of gerestaureerd kan worden. In de werkplaats is het een drukte van belang; hier wordt gezaagd, gefreesd en getimmerd. Het materiaal is dan niet alleen gereed gemaakt voor de verkoop, maar is tevens beschreven en gesorteerd naar voorwerp, tijd en stijl.

Bedrijven en particulieren kunnen het bouwmetaal tegen een redelijke prijs kopen. Wel dient het een passende bestemming te krijgen, omdat het gaat om historisch waardevolle elementen, zowel ambachtelijk- als productiemateriaal. Deze bijzondere collectie bestaat uit een breed scala aan deuren, schouwen, trapspijlen, leuning, consoles, gipsornamenten, hang- en sluitwerk, tegels, marmer, glas in lood, enz.

Afb. 1. De werkplaats van de Stichting Monument & Materiaal.

De voorraad objecten strekt zich niet alleen uit tot materiaal uit de oudere perioden, maar ook materiaal van jongere bouwstijlen uit het begin van deze eeuw tot 1960 staat in de belangstelling. Een voorbeeld hiervan zijn de Bruynzeeldeuren waarover in het jaarboek meer te lezen is. Hiervan zijn bij sloop veel verkregen, maar ook al weer veel verkocht en herplaatst in bijpassende panden. Recyclen is tegenwoordig een zeer milieubewust handelen, maar het belangrijkste is toch het behoud van waardevol historisch materiaal. Dit verhoogt het aanzien van de stad; niet alleen aan de buitenkant maar ook in de interieurs.

Een ieder kan telefonisch een afspraak maken om 's woensdags te komen kijken en/of kopen. Stijl en tijd van het materiaal moeten echter wel overeenkomen met de stijl van het pand. Schroom dus niet om de verzameling van de Stichting Monument & Materiaal op genoemde dag te komen bekijken (volgens telefonische afspraak: 050-3146246) aan de Westerbinnensingel 48, 9718 BV te Groningen.